

Afvalbeheer en -sortering in grootkeukens

18/02/2025

Facilitator bedrijfsafval
recyclepro@leefmilieu.brussels

Adeline Monseu
Muriel Delaele

Doelstellingen

1. Introductie (5 min)

- Uitdagingen van goed afvalbeheer
- Wie is de facilitator bedrijfsafval?

2. Regelgeving (10 min)

- Verplichtingen & beginselen

3. Hoe kunt u beter sorteren? (15 min)

- Focus en goede praktijken voor bepaalde afvalstromen

4. Voedselverspilling in collectieve keukens (10 min)

- Hoe kunnen we een effectief actieplan opstellen?

5. Het gebruik van herbruikbare verpakkingen in collectieve keukens (10 min)

6. Bedrijfscompostering (10 min)

- Een circulaire oplossing voor het terugwinnen van uw voedselafval op locatie

1. Introductie

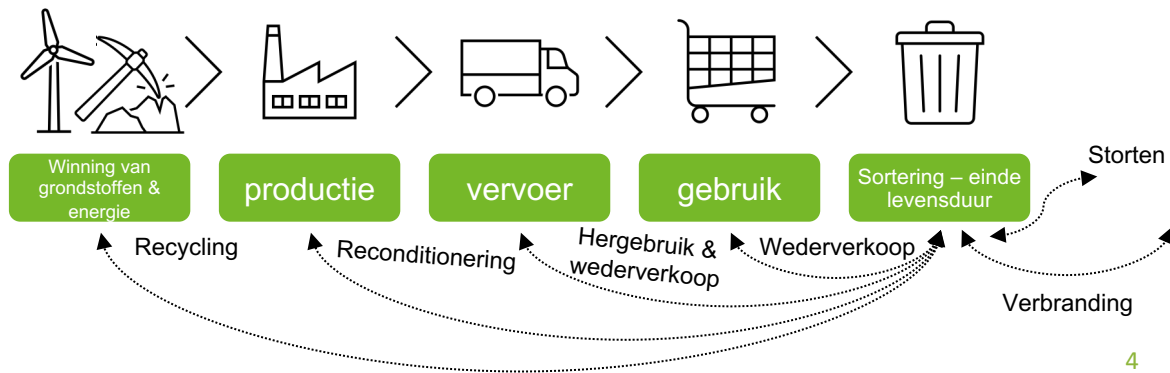
Uitdagingen van goed afvalbeheer

Circulaire economie vs lineaire economie

Lineaire economie

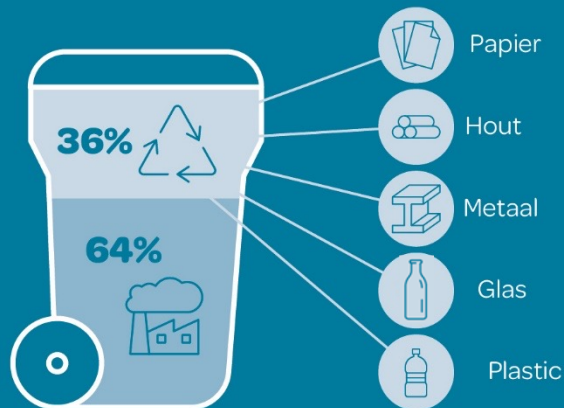
Circulaire economie

Professioneel afval in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest

Professioneel afval in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (2021)

Verwerking van professioneel afval geproduceerd in Brussel

Hoeveelheden verbrand restafval

* zonder het bouwafval

Professioneel afval in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest

Doelstelling 2030

Vermindering van niet-huishoudelijk afval per werknemer van **20%**

Het gewicht van te verbranden
restafval verminderen

70% gerecycleerd afval
bereiken

Waarom actie ondernemen?

- Om **de milieu-impact** van afval en de verwerking ervan **te verminderen**

↓ verbranding = ↓ CO₂ uitstoot

- Om **de verspilling van hulpbronnen te verminderen**

+ hergebruik (en dus lokale banen)

+ recycling (en mogelijkheden om ons afval een 2de leven te geven)

Voedselafval omzetten in lokale hernieuwbare energie (biomethanisatie) & compost om de bodem te bemesten

- Om **de leefomgeving** van de Brusselaars **aangenamer te maken**

↓ km afgelegd door vuilniswagens = ↓ congestie, ↓ lawaai

↓ aantal vuilniszakken in de straten

Openbare netheid, een collectieve verantwoordelijkheid

Professioneel afval in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest

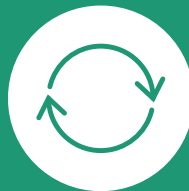
Hoe?

Sorteren

Milieubeheer

Hergebruik
verhogen

De Facilitator
bedrijfsafval raadplegen
(recyclepro@leefmilieu.brussels)

1. Introductie

De facilitator bedrijfsafval: Presentatie en diensten

Professionals?

Bedrijf	Maatschappij	Vereniging	Overheid
Elke status			
Zelfstandige	OCMW	Natuurlijke persoon	...

Diensten & advies	Financiën	Gezondheids- zorg	Handel	Horeca
Elke sector				
Kunst & Sport	Maatschappelijk werk	Onderwijs & vorming	Ambacht & industrie	...

Ondersteuning van de Facilitator Bedrijfsafval voor professionals

HELPDESK

Antwoorden op diverse vragen
Informatie over activiteiten, ondersteuning, enz.
Eén e-mail: recyclepro@leefmilieu.brussels

BEGELEIDING

Specifiek advies
Afvaldiagnose
Diepgaande ondersteuning

OPLEIDING

Per thema
Per doelgroep
Zie <https://leefmilieu.brussels/pro/agenda>

DOCUMENTATIE

Adviesfiches, FAQ
Gidsen, studies, gevarieerde inhoud
Websites <https://recyclebxlpro.be/> &
<https://leefmilieu.brussels/pro>

100% Gratis → één adres: recyclepro@environnement.brussels

Adviesfiches met goede praktijken

- Wanneer deze vermelding onderaan de slides verschijnt, kunt u de **goede praktijk fiches van de afvalfacilitator** raadplegen om meer te weten te komen over de inhoud van deze presentatie.
- De 21 fiches zijn gratis beschikbaar op het volgende adres:
<https://recyclebxlpro.be/nl/hulp/#sheets>

Voorbeelden van fiches

Adviesfiche – professioneel afval – nr. 1

SAMENVATTING VAN DE VERPLICHTINGEN

PREVENTIE

“Het beste afval is het afval dat niet bestaat”

Denk eerst en vooral na over het beperken van het geproduceerde afval en het hergebruik van alle materialen waarvoor dat mogelijk is. Het milieu weet en u ook: minder of geen afval betekent vaak lagere kosten en dus besparingen.

Voor advies over preventie en hergebruik, zie:

- adviesfiche nr. 7 “Naar een groter bewustzijn bij medewerkers en bezoekers”
- adviesfiche nr. 8 “Naar een groter bewustzijn bij schoonmaakdiensten”
- adviesfiche nr. 22 “Hoe afval een tweede leven geven”
- adviesfiche nr. 26 “Beperkingen en goede praktijken inzake eenmalig gebruik”

ALGEMENE VERPLICHTINGEN

ALLE SECTOREN

Sorteer afvalstromen (types) in afzonderlijke containers, zonder ze te mengen met restafval.

→ zie adviesfiche nr. 3 “Sorteerverplichtingen voor professioneel afval”

Gebruik de juiste zakken en containers.

→ zie adviesfiche nr. 4 “Materialen en sorteerbanden”

Voer afval af door het over te dragen aan een geregistreerde inzamelaar, of in het geval van kleine hoeveelheden, door het naar een afvalinzamelingsrichting en/of verwerkingsinrichting (bv. Recypark) te brengen

→ zie adviesfiche nr. 2 “Afvalbeheer en administratie”

→ zie adviesfiche nr. 3 “Sorteerverplichtingen voor professioneel afval”

→ zie adviesfiche nr. 11 “Vervrijding en afgifte van afval”

Bewaar bewijzen van goed afvalbeheer (contracten en traceerbaarheidsdocumenten).

→ zie adviesfiche nr. 2 “Afvalbeheer en administratie”

Versie — nov 2023

1

Adviesfiche – professioneel afval – nr. 3

SORTEERVERPLICHTINGEN VOOR PROFESSIONEEL AFVAL

SORTEER JUIST

- Selectief sorteren is verplicht, ongeacht de hoeveelheid afval
- Gebruik zakken, containers of bakken die door de inzamelaar worden geleverd (vermeng geen stromen met elkaar of in de restafvalcontainer)
- Voor kleine hoeveelheden, zodra het afval fysiek gescheiden is in de zakken die door de inzamelaar voor elk type afval werden geleverd, kan men het in dezelfde container/bakken verzamelen, bv. plastic folies, plastic omsnoeringsbanden en piepschuim (EPS) samen met het karton/papier => maak afspraken met de inzamelaar
- Denk voor u weggoet aan hergebruik: Kan wat voor u afval is, worden gebruikt in een andere dienst of organisatie? Of tweedehands?
- zie adviesfiche nr. 22 “Geef afval een tweede leven” + nuttige links aan het einde van deze fiche

Afval dat valt onder de sorteerplicht voor professionals

Huishoudelijk

vanaf 1 januari 2023

Bedrijfsafval

vanaf 1 mei 2023

Plastic	Karton	Papier	Metaal	Textiel	Elektronica
Glas	Plastic	Papier	Metaal	Textiel	Elektronica
Glas	Plastic	Papier	Metaal	Textiel	Elektronica
Glas	Plastic	Papier	Metaal	Textiel	Elektronica
Glas	Plastic	Papier	Metaal	Textiel	Elektronica
Glas	Plastic	Papier	Metaal	Textiel	Elektronica
Glas	Plastic	Papier	Metaal	Textiel	Elektronica
Glas	Plastic	Papier	Metaal	Textiel	Elektronica
Glas	Plastic	Papier	Metaal	Textiel	Elektronica
Glas	Plastic	Papier	Metaal	Textiel	Elektronica

Wat zijn de sorteerverplichtingen voor professionals?

- Uw afval sorteren
- Uw afval sorteren
- Uw afval sorteren

Sorteer

www.recyclebelgie.be

Recycling is een manier om afval te verwerken en te gebruiken.

Versie — juni 2023

1

Adviesfiche – professioneel afval – nr. 15

HOE AFVAL VAN PLASTICFOLIE, OMSNOERINGSBANDEN EN PIEPSCHUIM (EPS) SORTEREN EN OPSLAAN?

NIEUWE SORTEEVERPLICHTING SINDS 1 MEI 2023

Bedrijven en organisaties zijn verplicht bepaalde types afval(stromen) te sorteren om de recyclage of valorisatie ervan te bevorderen. Dit geldt sinds 1 mei 2023 ook voor deze drie fracties:

- Plastic omsnoeringsbanden / spanbanden
- Plastic verpakkingsfolies
- Piepschuim (geïsoleerd polystyreen “EPS”)

→ zie adviesfiche nr. 3 “Sorteerverplichtingen voor professioneel afval”

PLASTIC OMSNOERINGSBANDEN

Plastic omsnoeringsbanden, ook wel spanbanden genoemd, worden gebruikt om verpakkingen te sluiten of oorspronkelijk afval op pallets te houden.

Deze banden kunnen gemaakt zijn van

- polypropyleen (PP),
- polyethyleentereftalaat (PET)

Omdat het vrij moeilijk is het onderscheid te maken tussen plastic omsnoeringsbanden in PP of in PET, worden ze in dezelfde container verzameld: uw inzamelaar zal ze sorteren.

Niet-recyclebaar in dit circuit

- × stalen omsnoeringsbanden: ze moeten apart worden gerecydeerd als metaal (schood) => bekijken met inzamelaar
- × omsnoeringsbanden van textiel: ze moeten apart worden gerecydeerd => bekijken met inzamelaar

Versie — nov 2023

1

2. Regelgeving

Verplichtingen & beginselen om te onthouden

Brudalex

*Link naar de gecoördineerde Brudalex-versie (rekening houdend met de laatste wijzigingen van 2022)
van het besluit van 1 december 2016 betreffende afvalstoffen:*

https://www.ejustice.just.fgov.be/cgi_loi/article.pl?language=nl&lg_txt=n&type=&sort=&numac_search=&cn_search=2016120133&caller=eli&&view_numac=2016120133fr

Het concept van afval

Wat is afval?

“elke stof of elk voorwerp waarvan de houder zich ontdoet, voornemens is zich te ontdoen of zich moet ontdoen”

2 categorieën:

- **Huishoudelijk afval** afkomstig van normale huishoudelijke activiteiten, waarvan de inzameling wordt gefinancierd door belastingen
- **Industriële afval** (professioneel gebruik/hoeveelheid/volume)
 - Gevaarlijk (bijv. zuur, slib, ...)
 - Inert (bijv. keramisch afval, stenen, ...)
 - Niet-gevaarlijk en niet-inert (bijv. karton, glas, ...)

En waarvan de inzameling wordt gefinancierd door professionals (private dienst)

NB : Sommige afvalstoffen houden op afval te zijn na een recyclage- of andere terugwinningsoperatie wanneer ze voldoen aan specifieke criteria → bijproduct / End Of Waste (EOW)

De spelers in België

- **FEDERAAL**

- Radioactief afval, **doorvoer van afval**

- **GEWESTELIJKE**

- Wat overblijft behalve inzameling van huishoudelijk afval

- **GEMEENTELIJKE**

- Inzameling van **huishoudelijk** afval
NB : vaak gedelegeerd aan intercommunales
- Openbare netheid

- **SPECIFIEKE ORGANISATIES** voor **radioactief** afval

(bijv. oude rookmelders, bliksemafleiders, laboratoriumisotopen, ...)

- Federale Agentschap voor Nucleaire Controle (FANC)
www.fanc.fgov.be
- Nationale instelling voor radioactief afval en verrijkte splijtstoffen (NIRAS)
www.niras.be

3 belangrijke verboden

Verbod op illegaal storten
(sluikstorten)

Verbod op verbranding
van afval in de open lucht

Verbod op lozingen in
oppervlaktewateren en openbare
riolen, enz.

4 grote verplichtingen voor professionals

1. Stromen sorteren

2. Gebruik de geschikte zakken en containers

3. Afval (laten) afvoeren

Inzameling door een operator
of naar het Recypark brengen

4. Bewijs van goed afvalbeheer bewaren (traceerbaarheidsdocumenten)

Gevaarlijk afval: gescheiden beheer

Verplichting 1: Sorteerplicht

Afval dat valt onder de sorteerplicht voor professionals

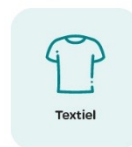
Momenteel

Bovendien, vanaf 1 mei 2023

Bovendien, vanaf 1 januari 2025

Wat zijn de basisverplichtingen voor professionals?

- Uw afval sorteren
- Het bewijs van goed beheer bijhouden
- De juiste zakken en containers gebruiken

25 stromen?! ja **maar...**

- Focus op **hoofdstromen** → de rest netjes opbergen en sorteren via een **inzamelaar of Recypark**
- Sommige stromen mogen **gecombineerd** worden in **dezelfde container** als ze in aparte zakken zitten
- Speciaal geval van **gevaarlijk afval**

Hulp nodig?

Surf naar

www.recyclebxlpro.be

Neem contact op met de facilitator:
recyclepro@leefmilieu.brussels

Adviesfiche
#3

Verplichting 2: Aangepaste apparatuur voor inzameling

**Kleine zakken
10-100l**

**Zakken
300l - 1000l**

**Kleine retourcontainer,
vat**

**Paletbox, IBC,
rack**

**Container op wielen
140 l - 5000 l**

Neem contact op met uw inzamelaar!

- Type verpakking
- Volume
- Verrijdbaar of niet
- Stapelbaar
- Gesloten, open
- Verdichting
-

**Semi ondergrondse
containers**

**Containers
5 m³-30 m³**

**Stationaire-
monoblok
persmachine**

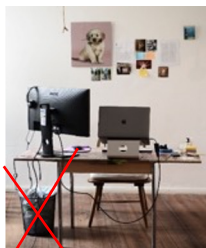

**Bol
900 l / 2500 l**

Goede praktijken: Apparatuur en afvaleilanden

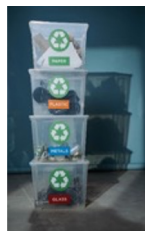
Afzonderlijke bakken
eliminieren

Afvaleilanden installeren

Andere
sorteerapparatuur

Containers voorzien die aangepast zijn aan het volume en de stroom gesorteerd afval

- Verschillende openingen per soort afval
- Signalisatie en aanwijzingen
- Kleurcodering

Maak ze regelmatig schoon en leeg ze!

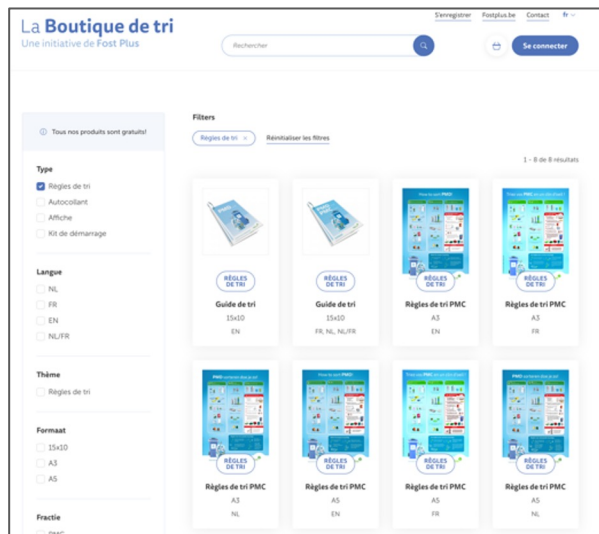

Slecht gesorteerd afval kan niet gerecycleerd worden en zal verbrand worden!
Anderzijds kan gesorteerd afval gebruikt worden als nieuwe grondstof.

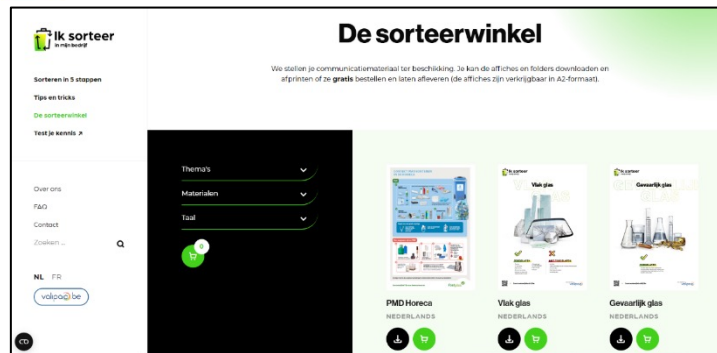
Tools, sorteerregels, affiches, stickers

De Sorteewinkel

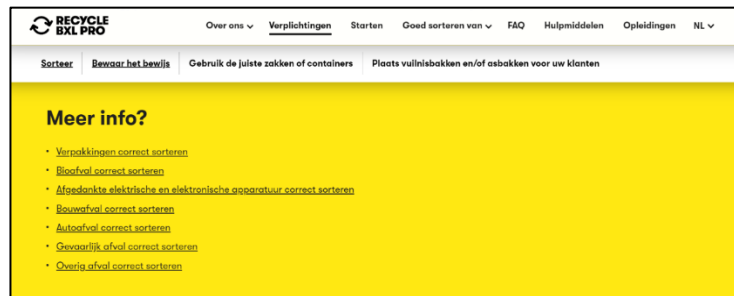
Een initiatief van Fost Plus

https://shop.fostplus.be/nl/de-sorteewinkel/products?%5B0%5D=product_types%3A136

<https://iksorteerinmijnbedrijf.be/de-sorteewinkel/>

<https://recyclebxlpro.be/nl/informatie-en-verplichtingen/>

Goede praktijken: Definitieve opslag van afval

Voordat u afval verwijderd: plan de opslagruimte

- Binnen of buiten
- **Voldoende** oppervlakte en containers
- Duidelijke **bewegwijzering** (terrein/containers)
- Naleving van **kleurcodes** (zie sorteereiland)
- **Optimale vulling:**
 - Kartonnen dozen plat leggen
 - Maak plat, verwijder lucht (kunststof)
 - Voorkom overlope
- Opruimen, regelmatig **schoonmaken** + deksels

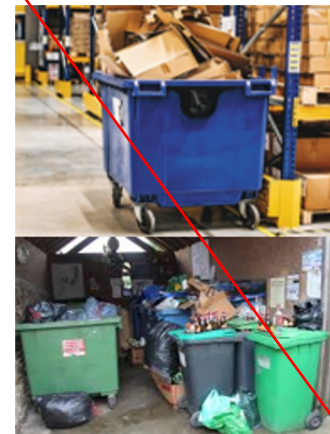

Train je personeel en verhoog hun bewustzijn!

Binnen opslagruimtes

Buiten opslagruimtes

Adviesfiche
#5

Mogelijke combinatie tussen contract met een afvalinzamelaar en afgifte aan Recypark/verwerkingsinrichting

Afvalverwijdering

Voor de verwijdering van uw afval heeft u verschillende mogelijkheden: u **overhandigt ze** aan een geregistreerde of erkende afvalophaler in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest of **brengt ze zelf naar een inzamelings- of verwerkingsinstallatie** (500 kg per bijdrage).

Dit kan goedkoper zijn voor kleine hoeveelheden of voor onregelmatig geproduceerde hoeveelheden!

De installatie moet u voorzien van een traceerbaarheidsdocument — die u ten minste 5 jaar moet bewaren.

U kan bijvoorbeeld naar de Recypark (zie specifieke voorwaarden):

Kartonnen papier	Hout	Inerte afvalstoffen (type steengruis)
PMD verpakking	Tuinhout	Puingranulaten, kiezels, stenen
Glas: flessen, potten...	Houten balk	Tegels
Huishoudelijke AEEA	Houten pallet	Gips: vallen, afdekken,
Metalen	Chassis	platen (type gyproc)
Kurkkappen	Deur	Zaagsel
Grofvuil	Ruit	Tuinafval
Marmeren plaat	Kleding/textiel	Plastic verpakkingen (niet PMD)
Gelaagd glas	Isolatie	Harde plastics (pvc-panelen,...)
Vlak glas	Verpakking piepschuim	Sanitair (wc, wastafel,...)

Voorwaarden voor PRO-toegang tot Recypark

Praktische regelingen

4 Recypark PRO:

- **Buda** (Antoon Van Osslaan 6, 1120 Brussel)
- **Humaniteit** (Humaniteitslaan 350, 1190 Vorst)
- **Zuid** (Brits Tweedelegerlaan 676, 1190 Vorst)
- **Demets** (Fernand Demetskaai 22, 1070 Anderlecht)

Voorwaarden:

- Afval gesorteerd en identificeerbaar
- Geen bulk
- Geen « geweigerd » afval in het voertuig
- 3 m³ per dag, met uitzondering van bepaalde te betalen fracties
- ...

=> meer informatie per afvalstroom op
<https://pro.arp-gan.be/nl/recypark>

Toegelaten voertuigen

Recypark Buda

Maximumhoogte: 1,85 m

Aanvaard

Toegang verboden voor aanhangwagens
en voertuigen hoger dan 1,85 m

 Gelieve naar Recypark Humaniteit te gaan
Humaniteitslaan 350 te 1190 Brussel (Vorst)

Recypark Humaniteit

Alle voertuigen van minder dan 3,5 ton.

Aanvaard

Geweigerd afval

- Restafval
- Geneesmiddelen en medisch afval
- Biervaten
- Asbestafval
- Gasflessen of -busjes, LPG-tanks, heliumflessen
- Gasflessen met distikstofmonoxide / Lachgascilinders
- Vuurwerk en andere explosieven, munitie
- Laboratoriumproducten, infectieuze producten, klinisch afval
- Radioactieve stoffen
- Explosiemotoren
- Auto-onderdelen
- Dakbedekkingsmaterialen (roofing / derbigum)
- Aarde, zand, steenkool en roet
- Stroken en stammen (stamdiameter groter dan 30 cm, lengte groter dan 2 m)
- Vrachtwagenbanden
- Professionele elektrische en elektronische apparaten
- Verf, afvalolie
- Ander chemisch afval
- Neonlampen
- Batterijen
- Voedingsafval
- Gazonmaaisel

Verplichting 4. Traceerbaarheid: Beheer & administratie

Zijn afval beter kennen = OPTIMALISEREN & VERMINDEREN

- Bewijs van sortering en traceerbaarheid (**verplicht**)
 - Traceerbaarheidsdocument bv. factuur, inzamelattest,...
 - Bijhouden van een afvalregister

5 jaar bij te houden

- Een **geregistreeerde afvalinzamelaar** voor de ophaling van afvalstoffen (**verplicht**)
 - Geregistreeerde inzamelaar en vervoerder, of
 - Afgifte van kleine hoeveelheden bij erkende installaties (bv. Recypark)

- Een aangewezen **afvalbeheerder** binnen uw organisatie (optioneel exclusief risicohoudende afvalstoffen van de zorg)
- **Beheersdoelstellingen en -indicatoren** (optioneel)
- **Opvolging budget en kosten** (optioneel)

Lijst van erkende en
geregistreeerde afvalophalers
in de afvalsector

Vereenvoudigde lijst van
actieve afvalinzamelaars in het
BHG

Voorbeelden van bewijs

Contrat concernant l'enlèvement et le traitement de déchets

Je soussigné, dans mon rôle "nous" et "notre" d'une part et le client d'autre part :

☐ Je soussigné
☐ Le client

Nom : _____ N° de client : _____
 Adresse de facturation : _____ Téléphone : _____
 Code Postal : _____ Email : _____
 Représenté par : _____

Declarant avoir convenu ce qui suit :

Article 1: Récipients mis à disposition par Renewi:

Sacs

Type de déchets	Volume par sac en litres	Nombre de sacs par semaine	Prix par sac traitement compris, €	Fréquence de collecte	Tarif d'abo. / mois, €

Conteneurs basculants

Nbre par contrat	Type de déchets	Volume de conteneur	Fréquence de usage	Tarif d'abo./cont. / mois, €	Poids max./ad. en kg	Tarification en matière de déchets	Cadenas (**)
1	déchets mixtes	660 litres	1 usage	99,91€	1000 kg	1,00€	

Tarif d'abonnement : location conteneur + collecte + traitement + taxes éventuelles.
☐ Service en vase / fermé. ☐ Collecte d'office ☐ Collecte sur demande explicite du client

☐ AvoCar ☐ m3

(**) qui du non-pris p. cadenas à la commande du cont. : _____ € / après placement du cont. : _____ €

Conteneurs amovibles/Be-Low

Nbre cont.	Type déchets	Volume m3	Couvert/terme/conteneur/Be-Low	Location/mois/cont. €	Prix de transport €	Frais de traitement/tonne €

Prix de transport par trajet : 5 (simple) = 1 conteneur par trajet. C (en combiné) = 2 conteneurs par trajet.

Adresse de placement : De la rue sur place à reprise de la
 Remarques : _____

Article 2: Le contrat prend cours en date du 01/12/2018

Tous les montants sont hors TVA de 22%. Le Client déclare avoir pris connaissance des conditions spécifiques de vente mentionnées au verso de ce contrat ainsi que des conditions d'acceptation des déchets et marquer son accord. Le contrat est conclu pour une durée de 12 mois. Le client s'engage à mettre les conteneurs basculants à disposition de Renewi conformément au document "Description de l'emplacement des conteneurs".

Rédigé en deux exemplaires et signé pour accord le 27/11/2018

Référence contrat N° : _____ Adresse de Collecte : _____ Avenue Rogier, _____ 1030 Schaerbeek			
 25 sacs, soit par			
Intitulé	Qté par Semaine	Nb de semaines	Quantité Total
Sacs 80 litres "déchets résiduels" (O.M.)			
Période du 19/11/2018 au 10/02/2019	1	12	12,00
Sacs de 50L en "PMC"			
Période du 19/11/2018 au 10/02/2019	1	6	6,00
Sacs de 50L en "PMC" - ** Arrêté du Gouvernement de la région de Bruxelles-Capitale fixant la tarification des prestations de Bruxelles-Propreté, Agence régionale pour la propreté. 22/12/2011.			-6,00
--- -1,00€ -> 19/11/2018 - 10/02/2019			
Période du 19/11/2018 au 10/02/2019			
Sacs de 30L "Jaune"			
Période du 19/11/2018 au 10/02/2019	1	6	6,00
Sacs de 30L "Jaune" - ** Arrêté du Gouvernement de la région de Bruxelles-Capitale fixant la tarification des prestations de Bruxelles-Propreté, Agence régionale pour la propreté. 22/12/2011.			-6,00
--- -1,00€ -> 19/11/2018 - 10/02/2019			
Période du 19/11/2018 au 10/02/2019			
m3 - Vrac Papier-Carton			
Période du 19/11/2018 au 10/02/2019	1	6	6,00
m3 - Vrac Papier-Carton - ** Arrêté du Gouvernement de la région de Bruxelles-Capitale fixant la tarification des prestations de Bruxelles-Propreté, Agence régionale pour la propreté. 22/12/2011.			-6,00
--- -1,00€ -> 19/11/2018 - 10/02/2019			
Période du 19/11/2018 au 10/02/2019			

Uitgebreide producentenverantwoordelijkheid (UPV)

Voor bepaalde afvalstromen verplicht de wet de producent of invoerder het afval van de producten die hij op de markt gebracht heeft, terug te nemen om een doeltreffend beheer te waarborgen en de doelstellingen inzake hergebruik en nuttige aanwending te bereiken.

In de praktijk kan hij het afval zelf inzamelen, eventueel via kleinhandelaars die het oude product terugnemen bij aankoop van een nieuw, of deze taak toevertrouwen aan **beheersinstellingen** die door de sector zelf werden opgericht:

- **RECUPEL**: afval van elektrische en elektronische apparatuur (AEEA)
- **PV CYCLE**: les panneaux photovoltaïques
- **FEBELAUTO**: afgedankte voertuigen
- **RECYTYRE**: oude banden
- **VALORLUB**: gebruikte oliën (uitgezonderd voedingsolie)
- **BEBAT**: batterijen, accu's en zaklampen
- **FOST PLUS**: huishoudelijk verpakkingsafval
- **VALIPAC**: niet-huishoudelijk verpakkingsafval
- **VALUMAT**: afgedankte matrassen
- **VALORFRIT**: voedingsoliën en -vetten
- **Pharma.be**: vervallen en niet gebruikte geneesmiddelen

Er bestaan premies en subsidies voor deze stromen: vraag meer informatie aan inzamelaars en organisaties.

3. Hoe kunt u beter
sorteren?

**Focus en goede praktijken voor
bepaalde afvalstromen**

Afval dat valt onder de sorteerplicht voor professionals

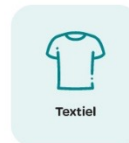
Momenteel

Bovendien, vanaf 1 mei 2023

Bovendien, vanaf 1 januari 2025

Wat zijn de basisverplichtingen voor professionals?

- Uw afval sorteren
- Het bewijs van goed beheer bijhouden
- De juiste zakken en containers gebruiken

Hulp nodig?

Surf naar

www.recyclebxlpro.be

Neem contact op met de facilitator:
recyclepro@leefmilieu.brussels

Plastic verpakkingen, metalen verpakkingen en drankkartons (bv: schaaltjes, vlotjes, bakjes, potjes, bekers, tubes, multipacks, zakken en zakjes, koffiecapsules)

Plastic packaging, metal packaging and drink cartons (e.g.: trays, pots, cups, tubes, multipacks, bags and sachets, coffee capsules)

WAT NIET BIJ HET PMD MAG

- ✗ Palletfolies en bedrijfsmatige verpakkingen (bv. plastic grondstofzakken...)

- ✗ Verpakkingen van motorolie en smeermiddelen, van pesticiden, van brandstoffen, van lijm, van verf en vernis, siliconenkits

- ✗ Verpakkingen met een grotere inhoud dan 8 liter

- ✗ Piepschuim

- ✗ Verpakkingen met kindveilige dop

- ✗ Verpakkingen met minstens een van de volgende pictogrammen

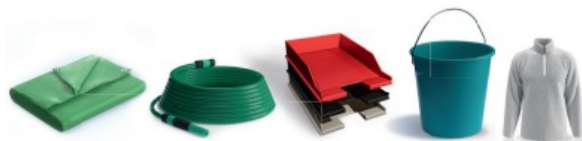
- ✗ Verpakkingen bestaande uit een mix van materialen (bv. een laag plastic folie en een laag aluminiumfolie) die niet van elkaar kunnen gescheiden worden, zoals sommige drankzakjes, zakjes fruitmoes,...

- ✗ Gasflessen, batterijen, elektr(on)ische toestellen

- ✗ Andere voorwerpen

Goede praktijken PMD

Regels voor een goede recyclage

Giet of schraap flessen of andere verpakkingen goed leeg.

Duw plastic flessen plat, zet de dop erop.

Verwijder de plastic folie van schaaltes en gooi ze los van elkaar in de zak.

Trek volledig bedekkende folies van de fles en gooi ze los van elkaar in de blauwe zak.

Steek de verpakkingen niet in elkaar en stop ze niet samen in een dichtgeknoopte zak.

Adviesfiche
#21

Goede praktijken: Gevaarlijk afval en PMD

SPECIALE FOCUS op ONDERHOUDSPRODUCTEN

- Indien minder dan 8 l
- Met dop & verpletterd
- Leeg
- Alleen wasmiddelflessen/onderhoudsproducten

• ammoniak	• afbijtmiddelen
• antirouille	• ammoniak
• cirages	• antiroestmiddelen
• décapants	• bijtende soda
• détachants	• boenwas
• détartrants	• detergents
• détergents	• methanol
• méthanol	• ontkalkers
• nettoie-fours	• ontvlekkers
• soude caustique	• ovenreinigers
• white spirit	• white spirit

PMD zak ok !

- Een onderhoudsproduct met een van de bovenstaande pictogrammen of andere die links niet staat
- Elke niet-lege onderhoudsproduct
- Andere onderhoudsproducten dan wasmiddel: chemische stof, olie, pesticiden, lijmen, vernissen, verven, siliconenbuizen, enz.
- Elke onderhoudsproduct met kinderveiligheidsdop
- Elke onderhoudsproduct, zelfs leeg, **van meer dan 8 liter**
 - **Apart** opslaan en apart te verwijderen => gevaarlijk afval
 - In gesloten **opvangbakken** plaatsen (voor het vermijden van lek op de grond)
 - Voorzien van absorberend papier bij lek

Afval dat valt onder de sorteerplicht voor professionals

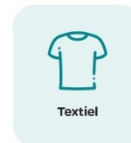
Momenteel

Bovendien, vanaf 1 mei 2023

Bovendien, vanaf 1 januari 2025

Wat zijn de basisverplichtingen voor professionals?

- Uw afval sorteren
- Het bewijs van goed beheer bijhouden
- De juiste zakken en containers gebruiken

Hulp nodig?

Surf naar

www.recyclebxlpro.be

Neem contact op met de facilitator:
recyclepro@leefmilieu.brussels

Verpakkingsfolies

Plastic verpakkingsfolies = LDPE-kunststoffolies

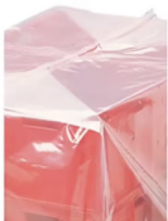
- Rekbaar films gebruikt om pallets te verpakken
- Thermokrimphoezen
- Zakken met (propere) grondstoffen in

Apart te sorteren: bespreek dit met jouw **afvalinzamelaar** of afgifte bij **recyclagepark**

Polyethyleenschuimfolie → apart sorteren

Plakband → restafval

Land- en tuinbouw dekzeilen → apart sorteren

Vuile folies: zijn moeilijker te recycleren → zie met afvalophaler volgens hoeveelheid

Piepschuim (EPS)

Wit piepschuim = geëxpandeerd polystyreen (EPS), in breekbaar materiaal bestaande uit kleine balletjes::

- Piepschuim verpakking
- Piepschuim bakken
- Piepschuim isolatiemateriaal (in de vorm van platen)

Apart te sorteren: bespreek dit met jouw **afvalinzamelaar** of afgifte bij **recyclagepark**

Piepschuim

Andere stromen

Gekleurd piepschuim → afzonderlijk te sorteren (zie afvalinzamelaar)

Piepschuim schalen → PMD

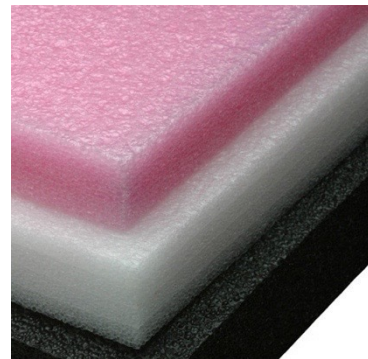
Isolatieschuim PUR → afzonderlijk te sorteren (zie afvalinzamelaar)

Verpakkingschips → restafval

Verwar piepschuim niet met **polypropyleen (PP)**: de laatste is veel elastischer

Vuil piepschuim (bv. door voeding) => restafval of specifieke behandeling (zie afvalinzamelaar)

Adviesfiche
#15

Kunststof omsnoeringsbanden

Plastic omsnoeringsbanden, gebruikt om verpakkingen te sluiten of voorwerpen strak op pallets te houden (2 soorten PET- en PP-plastics)

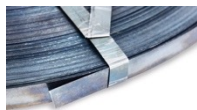
Apart te sorteren, **niet mengen met PMD** : bespreek dit met jouw afvalinzamelaar of afgifte bij **recyclagepark**

PET- of PP-omsnoeringsbanden

Banden uit andere stoffen

Stalen omsnoeringsbanden → te sorteren met het metaal

Textielbanden → apart te sorteren indien grote hoeveelheden

Eenvoudig sorteren van verpakkingsfolie, omsnoeringsband en piepschuim

- Eenvoudig sorteren dankzij **zakken met een groot volume**: bijv. 200, 400 of 1000 liter
- Met of zonder standaard, vrijstaand of te bevestigen aan een container of schap
=> **Vraag aan je inzamelaar**

3 combineerbare stromen: piepschuim, omsnoeringsbanden, folies

GOED OM TE WETEN

Na het sorteren en **scheiden** van deze 3 afzonderlijke stromen in **3 aparte en specifieke zakken**, stellen sommige inzamelaars voor om ze te plaatsen in/naast de container voor papier en karton en ze op te halen op hetzelfde moment als de **papier-karton-stroom**.

Afval dat valt onder de sorteerplicht voor professionals

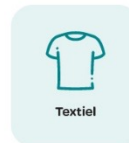
Momenteel

Bovendien, vanaf 1 mei 2023

Bovendien, vanaf 1 januari 2025

Wat zijn de basisverplichtingen voor professionals?

- Uw afval sorteren
- Het bewijs van goed beheer bijhouden
- De juiste zakken en containers gebruiken

Hulp nodig?

Surf naar

www.recyclebxlpro.be

Neem contact op met de facilitator:
recyclepro@leefmilieu.brussels

Harde plastics

HARDE = verwijst naar het materiaal en de stijve vorm, ongeacht het type kunststof (LDPE, PP, PVC,...)

Apart te sorteren: bespreek dit met jouw **inzamelaar** of afgifte bij **recyclagepark**

Harde plastics

Andere stromen en gemengde materialen → **niet te mengen, apart te sorteren**

Door de veel voorkomende combinatie van materialen bij harde plastics = **handmatige of geautomatiseerde** sortering voor recyclage
⇒ **AFVALPREVENTIE** : **herbruikbare** trommels en pallets, bulk, grote containers

Afval dat valt onder de sorteerplicht voor professionals

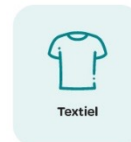
Momenteel

Bovendien, vanaf 1 mei 2023

Bovendien, vanaf 1 januari 2025

Wat zijn de basisverplichtingen voor professionals?

- Uw afval sorteren
- Het bewijs van goed beheer bijhouden
- De juiste zakken en containers gebruiken

Hulp nodig?

Surf naar

www.recyclebxlpro.be

Neem contact op met de facilitator:
recyclepro@leefmilieu.brussels

Houtafval

- **Hout A** → onbehandeld → nieuw product
 - Pallets
 - Kisten en kratten van onbehandeld massief hout
 - Houten haspels
 - Constructiehout: (stut)balken, planken, juffers en bekistingen
 - Overblijfselen van onbehandelde zaagresten of stuw hout
- **Hout B** → licht behandeld en ongevaarlijk → recyclage of energierterugwinning
 - Spaanplaat, multiplex
 - Beschilderd of gelamineerd hout
 - Hout met textiel
- **Hout C** → zwaar behandeld en gevaarlijk → verbranding
 - Elektrische palen
 - Spoorbielzen
 - Hekpalen en tuinhuisjes

HOUT A

HOUT B

HOUT C

Goede praktijken voor houtafval

- Indien uw hoeveelheden onbehandeld hout (hout A) klein zijn, kan u ze opslaan en laten ophalen met het behandeld hout (hout B).
NB : Het mengen van de stromen van hout A en hout B heeft tot gevolg dat alles als hout B wordt ingezameld, waardoor u meer zal betalen en er bovendien geen hergebruik mogelijk is van hout A (grote milieu-impact).
- Indien u een significante hoeveelheid onbehandeld hout A produceert, raden we aan om ze apart te sorteren/te laten ophalen.
- Indien uw opslagcapaciteit het toelaat, kan uw afvalophaler u aanbieden om uw pallets terug te nemen met een terugkoop-tarief, afhankelijk van hun staat.
- Veel **pallets vallen onder een statiegeldsysteem!** Aarzel niet, wanneer dit het geval is, om met uw **leverancier(s)** te bespreken hoe u deze pallets aan hen kunt teruggeven en zo de borg kunt terugkrijgen.
- Pallets die u niet kan teruggeven, kan u ook omzetten in meubels of plantenbakken.

Afval dat valt onder de sorteerplicht voor professionals

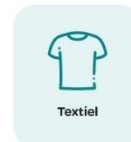
Momenteel

Bovendien, vanaf 1 mei 2023

Bovendien, vanaf 1 januari 2025

Wat zijn de basisverplichtingen voor professionals?

- Uw afval sorteren
- Het bewijs van goed beheer bijhouden
- De juiste zakken en containers gebruiken

Hulp nodig?

Surf naar

www.recyclebxlpro.be

Neem contact op met de facilitator:
recyclepro@leefmilieu.brussels

Metalen

Ferro metalen

- Staal
- IJzer
- Kobalt
- Nikkel
- Gadolinium

Non-ferro metalen

- Koper
- Lood
- Aluminium
- Zink
- Brons
- Messing
- Witmetaal

⇒ Positieve stromen: aanzienlijk financieel gewin!

⇒ Bespreek dit met jouw inzamelaar of een sorteercentrum gespecialiseerd in metalen

Afval dat valt onder de sorteerplicht voor professionals

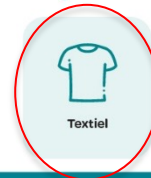
Momenteel

Bovendien, vanaf 1 mei 2023

Bovendien, vanaf 1 januari 2025

Wat zijn de basisverplichtingen voor professionals?

- Uw afval sorteren
- Het bewijs van goed beheer bijhouden
- De juiste zakken en containers gebruiken

Hulp nodig?

Surf naar

www.recyclebxlpro.be

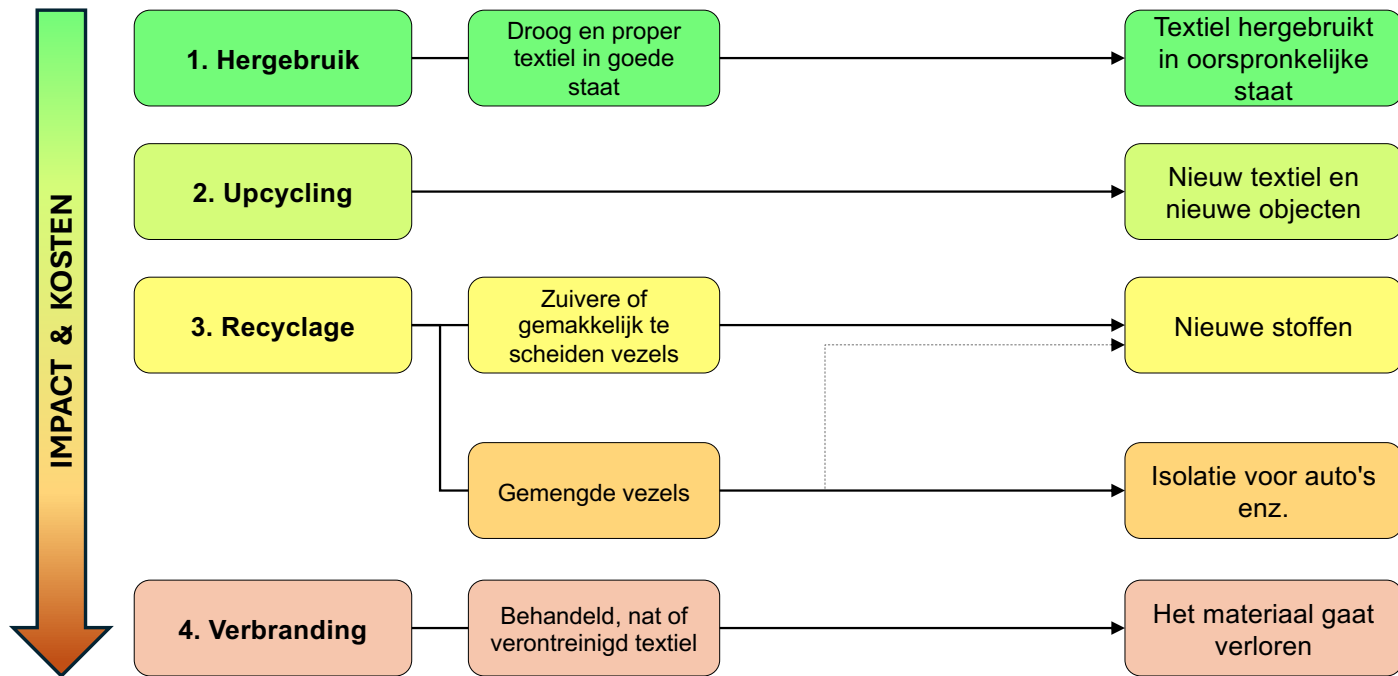
Neem contact op met de facilitator:
recyclepro@leefmilieu.brussels

Professioneel textiel

Voorbeelden van afval: uniformen en werkkleding, beschermende uitrusting die textiel bevat, plat linnen (dekens, lakens, tafelkleden, handdoeken, enz.)

Welke uitdagingen, impacten & waarderingsketens?

Hoe duurzamer de keten, hoe lager de impact en verwijderingskosten

Wat te doen met uw gebruikte textiel ?

Sorteren en afvoeren of laten afvoeren :

- **Grote hoeveelheden** : Sluit een ophalercontract af.
 - **Geregistreerde ophaler** (en vraag welke verwerkingsmethoden hij gebruikt, vermijd verbranding!)
 - **Sociale economiebedrijven** bieden een inzameldienst voor professioneel textiel aan, of het nu nog bruikbaar is of niet : [Terre](#)
Andere sociale economiebedrijven zoals : Oxfam Solidariteit, les Petits Riens, en andere, terug te vinden via de Fédération Ressources.
- **Kleine hoeveelheden** (vergelijkbaar met huishoudelijk afval): gebruik de textielcontainers van Recyparks pros

Upcycling-mogelijkheden: Overweeg intern hergebruik (bijvoorbeeld poetsdoeken maken), doe een beroep op een upcycling-dienstverlener zoals [Re-Vive by Terre](#), [R-Use fabrik](#), [l'Ouvroir](#) of [lescavadresexquis](#)

Vervuild textiel (met oplosmiddelen, verf of andere chemische producten) moet worden gescheiden en behandeld als gevaarlijk afval

Professioneel textiel: goede praktijken

1. Kies voor ecologisch ontworpen textiel :

- **Gebruik recycleerbare materialen** zoals katoen, wol en linnen (natuurlijke vezels) of polyester (synthetische vezels).
- **Vermijd materiaalmengsels** (bijv. katoen/polyester), om recyclage eenvoudiger, goedkoper en milieuvriendelijker te maken.
- **Vermijd chemische behandelingen** (zoals waterafstotendheid of vlekbestendigheid), omdat deze recyclage bemoeilijken.
- **Kies voor modulaire textielproducten**, die eenvoudig aanpasbaar zijn (bijv. verwijderbare logo's of makkelijk scheidbare lagen).

2. Vermijd verbranding :

- **Kies een ophaler** die zich engageert om maximaal te recycleren en verbranding te minimaliseren.

Professioneel textiel: goede praktijken

3. Implementeer een strikt sortersysteem aan de bron :

- **Installeer specifieke inzamelpunten** voor gebruikt textiel in uw gebouwen.
- **Sensibiliseer uw personeel** over het belang van sorteren en de verschillende herwaarderingsopties (hergebruik, upcycling, recyclage).
- **Houd textiel droog**, want vochtig textiel kan beschadigd raken en onbruikbaar worden voor recyclage.
- **Vermijd contaminatie**: Textiel dat vervuild is met oplosmiddelen, verf of andere chemische producten moet als gevaarlijk afval worden verwerkt.

4. Huren in plaats van kopen:

- **Werktextiel huren verlengt de levensduur** en vergemakkelijkt de recyclage. Verhuurders kiezen vaker voor **hoogwaardige en recycleerbare materialen** om frequente vervangingen en incineratiekosten te vermijden.

Professioneel textiel: goede praktijken

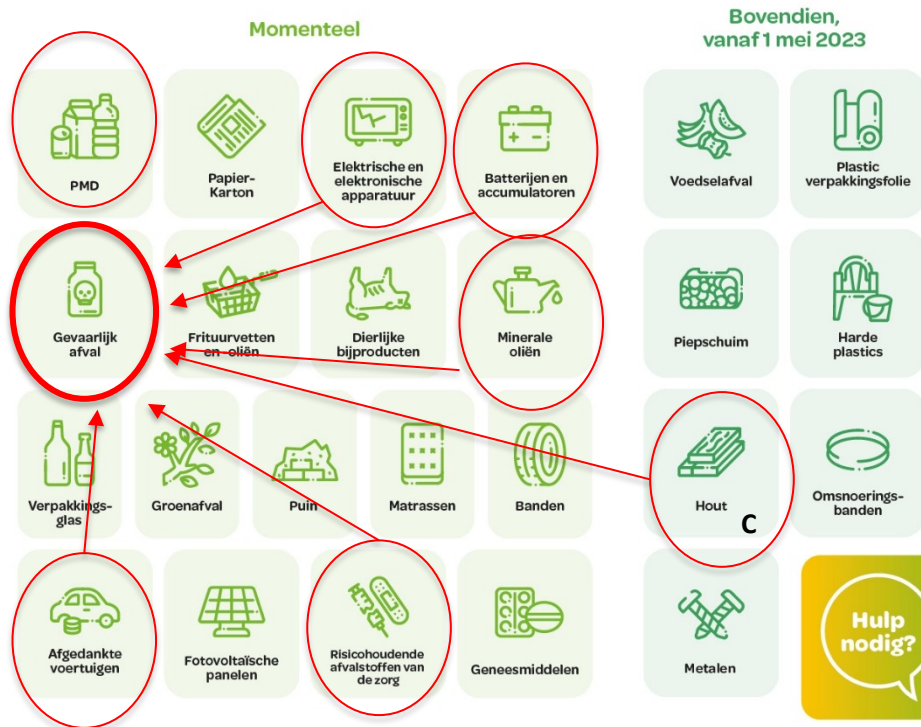
5. Kies leveranciers die een terugnameoptie bieden :

- Sommige textiellleveranciers nemen gebruikte kleding terug en zorgen zelf voor herwaardering.

6. Schrijf verantwoorde aanbestedingen :

- Integreer ecodesigncriteria (duurzaamheid, hergebruik, mogelijkheid om logo's te verwijderen, enz.) in uw bestek en aanbestedingen.

Afval dat valt onder de sorteerplicht voor professionals

Wat zijn de basisverplichtingen voor professionals?

- Uw afval sorteren
- Het bewijs van goed beheer bijhouden
- De juiste zakken en containers gebruiken

Hulp nodig?

Surf naar

www.recyclebxlpro.be

Neem contact op met de facilitator:
recyclepro@leefmilieu.brussels

Gevaarlijk afval

Waarom moeten ze apart behandeld worden? Ze vormen een gevaar voor levende organismen en het milieu en besmetten het ander afval waarmee ze in contact zouden komen met hetzelfde gevaar

Hoe herken je ze gemakkelijk?

Vermeldingen en pictogrammen (veiligheidsinformatieblad)

Voorbeelden van gevaarlijke afvalstoffen:

☐ Toners en inktcartridges met gevaarlijke stoffen	☐ Vernissen, cosmetica en verven op basis van oplosmiddelen
☐ Batterijen en accumulatoren	☐ Asbestafval
☐ Sterk behandeld hout	☐ Oppervlaktedesinfectiemiddelen en hydroalcoholische gels
☐ Gebruikte oliën (smeerolie)	☐ Risicohoudende afvalstoffen van de zorg
☐ Afgedankte voertuigen, vaste en vloeistoffen van auto's (behalve banden)	

Specifieke verplichtingen

1. **Opslag** in specifieke zones en afzonderlijke containers
2. Afgifte aan/inzameling door **erkende afvalophalers**
3. **Bewijs van afvalbeheer** met aanvullende informatie
4. Voldoen aan de voorwaarden en hoeveelheden van de **milieuvergunning**, indien van toepassing

Leid uw personeel op en ken de juiste handelingen in geval van een lek

Adviesfiche
#6

Goede praktijken: Gevaarlijk afval en PMD

! SPECIALE FOCUS op ONDERHOUDSPRODUCTEN

- Indien minder dan 8 l
- Met dop & verpletterd
- Leeg
- Alleen wasmiddelflessen/onderhoudsproducten

• ammoniak	• afbijtmiddelen
• antirouille	• ammoniak
• cirages	• antiroestmiddelen
• décapants	• bijtende soda
• détachants	• boenwas
• détartrants	• detergents
• détergents	• methanol
• méthanol	• ontkalkers
• nettoie-fours	• ontvlekkers
• soude caustique	• ovenreinigers
• white spirit	• white spirit

PMD zak ok !

- Een onderhoudsproduct met een van de bovenstaande pictogrammen of andere die links niet staat
- Elke niet-lege onderhoudsproduct
- Andere onderhoudsproducten dan wasmiddel: chemische stof, olie, pesticiden, lijmen, vernissen, verven, siliconenbuizen, enz.
- Elke onderhoudsproduct met kinderveiligheidsdop
- Elke onderhoudsproduct, zelfs leeg, **van meer dan 8 liter**
 - **Apart** opslaan en apart te verwijderen => gevaarlijk afval
 - In gesloten **opvangbakken** plaatsen (voor het vermijden van lek op de grond)
 - Voorzien van absorberend papier bij lek

Gevaarlijk afval en milieuvergunning

VERPLICHTE MILIEUVERGUNNING

Voor stortingen van meer dan:

- 1 m² vast gevaarlijk afval;
- 50 liter vloeibare gevaarlijke afvalstoffen met een vlampunt/brandbaarheid lager dan 21°C;
- 500 liter vloeibare gevaarlijke afvalstoffen met een vlampunt boven 21°C;
- 5m² afval van elektrische en elektronische apparatuur.

=> Zich strikt houden aan de hoeveelheden en voorwaarden van de milieuvergunning, indien van toepassing

Gevaarlijk afval, opslag

Gevaarlijke afvalstoffen in een van ander afval gescheiden opslagzone plaatsen

- In **veilige en luchtige** kasten of opbergruimten
- Indien de opslagruimte zich buiten bevindt: in gesloten containers, beschermd tegen slecht weer/zon en met een afgebakende veiligheidszone (wand of 3 meters errond)
- De opslagzone moet **gesloten** zijn en de toegang **voor het publiek verboden**
- Een **teken** aanbrengen dat de toegang voor het publiek verboden is en dat de opslagzone gevaarlijke afvalstoffen bevat (veiligheid - brand – brandweer)

Gevaarlijke afvalstoffen opslaan in geschikte containers

- **Goedgekeurd, gesloten, lekvrij en duurzaam** voor het afval dat het moet opvangen
- **Gescheiden per afvalstroom** en **geëtiketteerd**
- Gescheiden voor **incompatibele** stoffen in verschillende recipiënten/reservoirs (om het risico op gevaarlijke reacties te vermijden, bv. zuurbasis)

Voor gevaarlijke vloeibare stoffen

- Zorg voor **retentie/kuipbakken met een voldoende volume** (om lek in de grond of riolen te voorkomen)
- Het is verboden producten over te gieten in de opslagzone (tenzij specifieke toelating)

Afbeeldingen in opslagzone

- Een **pictogram** van het **rookverbod**
- Instructies voor het reageren op een **accidentele lekkage**

Plaats een geschikte brandblusser dicht bij opslagzones en veiligheidsinstructies

Afvalstromen zijn niet gescheiden en onbeveiligd/onbegransd gebied

Afval dat valt onder de sorteerplicht voor professionals

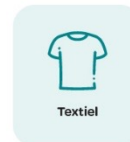
Momenteel

Bovendien, vanaf 1 mei 2023

Bovendien, vanaf 1 januari 2025

Wat zijn de basisverplichtingen voor professionals?

- Uw afval sorteren
- Het bewijs van goed beheer bijhouden
- De juiste zakken en containers gebruiken

Hulp nodig?

Surf naar

www.recyclebxlpro.be

Neem contact op met de facilitator:
recyclepro@leefmilieu.brussels

Voedingsafval

NIEUWE SORTEERVERPLICHTING SINDS MEI 2023

Doel: beperking van de milieu-impact
en optimalisering van de beheerskosten

⇒ productie van compost of biogas
(via biomethanisatie)

BIOAFVAL groepeer samen:

- Voedingsafval
- Groenafval (reeds verplicht)

WAT HOUDT DIT IN?

Keuken- en tafelafval:

▪ Afval van maaltijdbereiding:

Schillen, snijresten,
eierschalen, enz.

▪ Resten & teruggave van platen:

Gekookte of rauwe groenten, koolhydraten,
fruit, sauzen, vleesresten,...

Ander voedselafval:

- Niet klaargemaakte fruit en groenten
- Onverkochte en beschadigde voedingsmiddelen, verrot of vervallen
- Andere: koffiegruis, thee, koffiefilters, papieren servetten

Behandeling van bioafval

Tegenwoordig zijn 2 wettelijke oplossingen die door het Brussels Hoofdstedelijk Gewest goedgekeurd:

1. Inzameling van bioafval door een geregistreerde inzamelaar

NB! Verschillen tussen inzamelaars! :

- Soorten afval die in de stroom van het bioafval worden aanvaard, variëren (*beenderen en graten, eierschalen, pitten, mossel- en schelpdierenschalen, composteerbare/biologisch afbreekbare verpakkingen, enz.*)
- Divers inzamelingsmateriaal (zakken, containers of dozen)
- Reiniging van containers door het inzamelaar of door de klant
- Mogelijke inzamelingsfrequenties variëren ook

2. Compostering:

- **"Bedrijfscompostering": $\leq 25\text{m}^3$** (zonder milieuvergunning)
- **Kleine compostering: $\leq 1000 \text{ ton/jaar}$** (met milieuvergunning)
- **Grote compostering: $> 1000 \text{ ton/jaar}$** (met milieuvergunning, Openbaar onderzoek, raadgegingscommissie en advies van de DBDMH)

Goede praktijken

Sorteren aan de bron van voedingsafval

In de keuken is de sleutel tot efficiënt sorteren het toevoegen van **een of meer sorteercontainers** bij de verschillende bereidingsruimten (in de warme of koude zone) :

- Die **gemakkelijk te onderscheiden** zijn van de containers voor restafval
- **Lekvrij** en bij voorkeur voorzien van een biologisch afbreekbare kraftzak voor eenvoudige reiniging
- **Niet te volumineus** zodat het personeel ze gemakkelijk kan hanteren

De opslag van bioafval in de bereidingsruimten moet beperkt worden tot enkele uren om overlast te voorkomen. Containers moeten geschikt zijn.
(in overeenstemming met de HACCP-normen)

Adviesfiche
#19

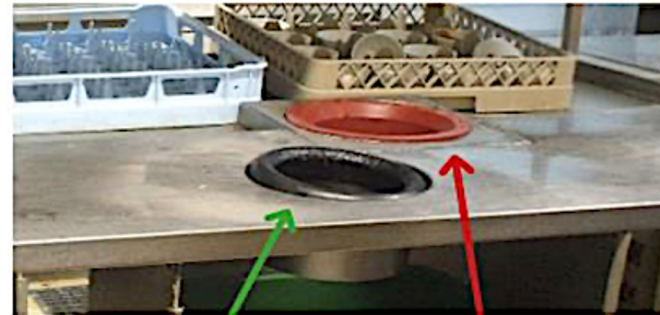
Goede praktijken

Sorteren aan de bron van voedingsafval

AFWASPOST EN KEUKEN

Aan de afvalpost is het interessant om in het werkblad een sorteersysteem te integreren:

- Een afwasbare opening voor bioafval die naar een eigen afvalbak leidt.
- Een opening voor papier en verpakkingen die naar een eigen afvalbak leidt.
- Afhankelijk van de structuren een aparte bak voor glas met statiegeld.

Bioafval

Verpakkingen, papier

Adviesfiche
#19

Goede praktijken

Sorteren aan de bron van voedingsafval

APART te sorteren van het voedingsafval:

- Gebruikte **frituurvetten en oliën** => Valorfrit
- Verpakkingen van kunststof en aluminium
- Vloeibare sauzen

Adviesfiche
#19

Goede praktijken bioafval aan de bron sorteren

- Het **minstens één keer per week ophalen** van afval voorkomt ophoping van afval en de gevolgen die dit kan hebben voor de hygiëne van je bedrijf.
- De **keuze van grondstoffen** betekent dat de hoeveelheden kunnen worden aangepast aan de behoeften. Geef voorkeur aan producten met een lange houdbaarheidsdatum.
- Op het gebied van **logistiek/transport** : respecteer de koudeketen, controleer houdbaarheidsdata en optimaliseer de voedselconservering.
- Bij het **bewerken**, gebruik voedsel in zijn geheel, bereid restjes voor, wissel producten af (in plaats van grote hoeveelheden te kopen) en houd hier rekening mee bij het samenstellen van menu's.
- **Vermijd overmatig handelingen van kwetsbare producten** (eieren, fruit, groenten, enz.): als algemene regel geldt dat alle producten die in kartonnen dozen of houten kratten zijn verpakt, bij ontvangst moeten worden uitgepakt en vervolgens opnieuw moeten worden verpakt in hermetisch afgesloten verpakkingen voordat ze in de koelkast worden gezet om onnodige extra handelingen te voorkomen.
- Wat betreft **consumptie**: bestudeer de gewoonten van uw klanten (smaak, eetlust, gevoeligheid, enz.), bied geschikte porties aan, vermeld de herkomst van producten op menu's, bied een doggy bag aan.

4. Steun & tools

Premies & subsidies, goed om te weten!

Premies voor het sorteren van verpakkingsafval

Voorwaarde: Doe beroep op een afvalophaler aangesloten bij Valipac of Fost Plus (PMD)

1. Recyclagepremie (bedrijfsmatig verpakkingsafval)

- Plastic verpakkingsafval: 30 €/ton
- Houten verpakkingsafval: 10 €/ton
- Metalen verpakkingsafval: 10 €/ton

2. Containerpremie (bedrijfsmatig verpakkingsafval)

- Voor bedrijven die containers gebruiken om hun bedrijfsmatig verpakkingsafval te sorteren en te laten ophalen – jaarlijkse tussenkomst van 50 € op de huurprijs van de containers (volume tussen 660 & 999 liter.)

3. Zakpremie (bedrijfsmatig verpakkingsafval)

- Voor het sorteren van kleine hoeveelheden plastic: 0,50 €/zak (folies, EPS piepschuim, omsnoeringsbanden)

4. Startpremie (bedrijfsmatig verpakkingsafval of PMD)

- Bedrijven die voor de eerste keer hun verpakkingsafval sorteren (éénmalige premie van 450 € gespreid over 3 jaar voor containers verpakkingsafval, 50 € per type plastic voor het aanschaffen van inzamelzakken, en 75 € voor PMD)

Meer info: [VALIPAC](#) (bedrijfsmatig verpakkingsafval) of [FOST PLUS](#) (afval vergelijkbaar met huishoudelijke verpakkingen)

Steun en premies

PREMIE VOOR PMD-AFVAL

Om het selectieve inzamelen van PMD-verpakkingen te stimuleren, heeft **Fost Plus** een startpremie van **€75** geïntroduceerd. Per bedrijfsnummer wordt slechts één premie uitgekeerd.

⇒ **Hoe krijg ik het?** Zorg ervoor dat je afvalinzamelaar is aangesloten bij Fost Plus en zij zullen je helpen het te krijgen.

⇒ Ga voor meer informatie naar de [FOST PLUS website](#)

PREMIES EN STIMULANSEN VOOR MATRASSEN

COMPENSATIES VOOR DE OPSLAG VAN AEEA

PREMIE VOOR GEBRUIKTE SMEEROLIE

Andere steun en projectoproepen

Er bestaan ook andere soorten ondersteuning in de vorm van:

- **Labels** die uw actie herkennen om de milieu-impact te verminderen, met ondersteuning:
 - o [Label Ecodynamische Onderneming](#)
 - o [Good Food Resto](#)
 - o [Good Food Kantine-label](#)
 - **Subsidies** en steun via projectoproepen:
 - o [Open Soon](#)
 - o [Local&Together](#)
 - o [Be Circular](#)
- ⇒ Zie zoekmachine [hub.info subsidies en financieringen](#)

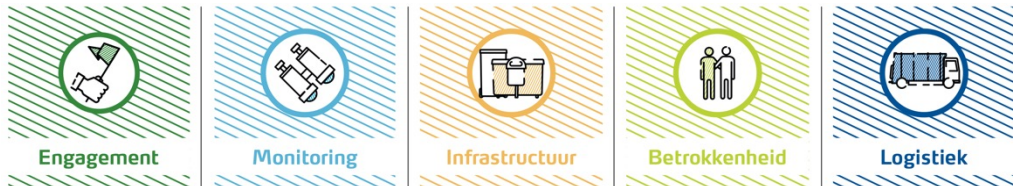
4. Steun & tools

**Bewustmaking van bezoekers,
personeel en
schoonmaakpersoneel**

Bewustmaking van personeel en bezoekers

Succesvol sorteren vereist de betrokkenheid van IEDEREEN!

HOE HET BEWUSTZIEN VERHOGEN?

- **ENGAGEMENT:** steun van management, budget voorzien, afvalbeheerder aanduiden
- **MONITORING :** afvalbalans, kwaliteit van sorteren en inzamelen
- **INFRASTRUCTUUR:** aangepaste afvaleilanden, duidelijke bewegwijzering, kleurcodes, enz.
- **INFORMATIE:** feedback geven, uitleg, eenvoudig advies over preventie of recyclage
- **BETROKKENHEID:** alle medewerkers en bezoekers erbij betrekken
- **LOGISTIEK:** betrek de hele keten erbij: schoonmaakdienst, leveranciers, inzamelaars, enz.

Bewustmaking van schoonmaakpersoneel

WAAROM DEZE FOCUS? De schoonmaakkploegen opleiden = hun taken VERLICHTEN en zorgen voor BETERE SORTEREN

BEWUSTMAKINGSPUNTEN

- BELANG VAN SORTEN (wettelijke verplichting, duurzame en economische keuze)
- RESPECTEER de instructies / posters
- AFVAL NIET MENGEN bij het overbrengen naar de opslagruimten
- OPTIMALISEER OPSLAG bv. compressie, vacuüm, vlakke verpakking, enz.
- Gebruik JUISTE KLEUR ZAK op de JUISTE BAK
- de opslagruimte OPRUIMEN en SCHOONMAKEN
- MAKKELIJKE TOEGANG tot opslagruimte en afvalcontainers/stromen

**DE JUISTE BAKKEN EN MATERIAAL
OP DE JUISTE PLAATSEN!**

4. Steun & tools

Samenvatting van de afvalstrategie stappen

Afvalstrategie – belangrijkste stappen

1. **CONTROLEER UW VERPLICHTINGEN EN LEER VAN GOEDE PRAKTIJKEN**
2. **BRENG UW AFVAL IN KAART:**
 - **Vermijdbaar** afval → **PREVENTIE & BEWUSTMAKING**
 - Te **sorteren** afval en restafval
 - **Gevaarlijk** (strengere voorwaarden) en ongevaarlijk afval
3. **KWANTIFICEER UW AFVAL:** hoeveelheid, kosten, herkomst, samenstelling, enz.
4. **WORDT ONDERSTEUND** door een afvalinzamelaar of inzamel-/behandelingsinstallatie
5. **IDENTIFICEER PREMIES, LABELS EN PROJECTOPROEPEN**
6. **STEL UZELF DOELN:** hoeveelheden, tarieven, frequentie van inzameling, enz.
7. **ZORG VOOR BEWUSTMAKING & TRAIN** personeel en schoonmaakpersoneel, klanten en bezoekers
8. **IMPLEMENTEER**
9. **GEEF FEEDBACK, BEHOUD MOTIVATIE en VIER SUCCESSEN!!!**

Hoe kun je je afvalproductie kwantificeren?

Waarom een tool om je afval te kwantificeren?

- Om de **exakte hoeveelheid** niet-recyclebaar (rest)afval en recyclebaar afval te bepalen die door uw bedrijf wordt geproduceerd.
- De **juiste volumes** bepalen voor interne sorteerapparatuur (sorteerbakken) en externe inzamelapparatuur (inzamelcontainers).
- Maak **aanzienlijke financiële besparingen** door het verminderen van restafvalbakken (hoge kosten) en het uitbreiden van sorteerapparatuur voor recyclebare afvalfracties.
- Een noodzakelijke stap in het aannemen van een **intern plan van preventieve maatregelen** om restafval en recyclebaar afval aan de bron te verminderen (bestrijden van voedselverspilling, hergebruik, verminderen van verpakkingen/karton, etc.).

Belangrijkste stappen om uw afval te kwantificeren

1. Bestaande
inzamelcontracten
analyseren

2. Het wege van afval
organiseren

3. Feitelijke vereisten
voor interne en externe
sorteerapparatuur
bepalen

4. Inzamelcontracten
aanpassen en
optimaliseren

1. Bestaande inzamelcontracten analyseren

- **Aantal en volume van de inzamelcontainers** voor restafval en elke recyclebare afvalstroom
- **Leegfrequentie** en **inzamelingsprijs** voor elk type afval
- Maandelijke- en jaarlijkse **budgettering** van de totale afvalbeheerkosten

2. Het wegen van afval organiseren

Doel: de hoeveelheid afval kwantificeren die tijdens een bepaalde periode wordt geproduceerd (in kg) en de resultaten omzetten in volume (in liter).

a) Weegcampagne voorbereiden:

- Identificeer **alle afvalproductiegebieden** vanuit een **multi-stroomperspectief** (gebruik een plattegrond van de locatie)
- Plan één of meer **representatieve periodes van uw activiteit**, indien nodig op verschillende tijdstippen van het jaar, afhankelijk van terugkerende gebeurtenissen
- Plan **dagelijkse wegingen** voor ten minste veertien dagen
- Zorg voor **weegapparatuur** voor elke productieruimte (weegschalen, krachtopnemers, enz.)
- Stel **codeertabellen** op voor elke afvalproductieruimte en verdeel deze
- Betrek de teams erbij!

2. Het wegen van afval organiseren

b) Weegcampagne uitvoeren:

- **Weeg** elke dag het **afval dat in elke zone wordt geproduceerd**, zoals het gesorteerd is.
- Om verder te gaan: leeg de containers, sorteer het afval en weeg vervolgens elk type afval afzonderlijk
- De **afvalsoorten** en **sorteerfouten beschrijven** die in de afvalbakken voor restafval en recycleerbaar afval worden aangetroffen
- De teams **in het veld begeleiden** en indien nodig ondersteuning bieden

2. Het wegen van afval organiseren

c) Weegresultaten (kg) omzetten in volume (liter)

- Gebruik de volgende omrekeningscoëfficiënten:

- Bioafval : 1 liter = 0,7 kg
- Karton : 1 liter = 0,05 kg
- PMD : 1 liter = 0,025 kg

- Voorbeeld:

	Massa (voorbeeld)	Omrekenings- coëfficiënt	Berekening	Volume
Bioafval	65 kg	0,7	$65 \div 0,7$	93 L
PMD	10 kg	0,025	$10 \div 0,025$	400 L
Karton	13 kg	0,05	$13 \div 0,05$	260 L

3. Vereisten voor sorteer-/inzamelapparatuur bepalen

d) Extrapoleer de gegevens (in liters):

- **Bereken de gemiddelde productie per eenheid** (persoon/werknemer/student/maaltijd...) voor de verschillende afvalcategorieën
- **Schat de dagelijkse, wekelijkse en jaarlijkse productie** (afhankelijk van het aantal dagen dat uw organisatie actief is)

e) Op basis van uw wekelijkse volumes:

- Bepaal het aantal en het volume van de sorteerbakken die nodig zijn op elke locatie binnen de organisatie
- Bepaal het aantal en het volume van de sorteercontainers die bij de inzamelaar moeten worden besteld, voor elk type afval
- Bepaal de vereiste ophaalfrequentie voor elk type afval

4. Inzamelcontracten aanpassen en optimaliseren

Doel: het inzamelcontract aanpassen aan de werkelijk geproduceerde hoeveelheden afval en financiële besparingen realiseren

- **Vergelijk de volumes** voorzien in het huidige inzamelcontract met de werkelijk geproduceerde afvalvolumes en visualiseer de financiële winst die kan worden gemaakt.
- **Maak en gedetailleerde bestek** met een samenvatting van de werkelijke vereisten (frequentie en volumes van de inzamelapparatuur)
 - Gebruik de gestandaardiseerde offerteaanvraag die door de facilitator werd aangemaakt (stuur ons een e-mail)
- **Maak een afspraak met verschillende inzamelaars** om verschillende prijsoffertes te verkrijgen die voldoen aan de specificaties

Voorbeeld

Voorbeeld van een optimalisatietabel voor afvalbeheer voor de drie hoofdgebouwen van een instelling gespecialiseerd in horecaonderwijs in Brussel

		Type container					Totaal
		Rest	Karton	PMD	Glas	Bioafval	
Aantal containers	Situatie vóór optimalisatie (huidig contract)	30	9	4	5	0	48
	Situatie na contractoptimalisatie	10	13	12	11	18	64
	Differentieel	-20	+4	+8	+6	+18	+16
Jaarlijkse kosten	Situatie vóór optimalisatie (huidig contract)	43 385,76 €					
	Situatie na contractoptimalisatie	21 621,25 €					
	Gerealiseerde besparingen	21 764,51 €					
	% reductie in totale afvalbeheerkosten	49,83%					

Goede praktijken

- Één of meer sorteerreferent(en) aanwijzen en trainen
 - Coördinerende en controlerende rol
 - Jaarlijkse strategie voor de verbetering van het afvalbeheer uitvoeren en toepassen
 - Neem deze taken op in de functiebeschrijving van de betrokken persoon en wijs een specifieke hoeveelheid tijd toe om ze uit te voeren
- Organiseren van jaarlijkse weegcampagnes
 - Opvolgen van veranderingen in de geproduceerde hoeveelheden, met het oog op een voortdurende verbetering van het afvalbeheer

Afvalstrategie – belangrijkste stappen

1. **CONTROLEER UW VERPLICHTINGEN EN LEER VAN GOEDE PRAKTIJKEN**
2. **BRENG UW AFVAL IN KAART:**
 - **Vermijdbaar** afval → **PREVENTIE & BEWUSTMAKING**
 - Te **sorteren** afval en restafval
 - **Gevaarlijk** (strengere voorwaarden) en ongevaarlijk afval
3. **KWANTIFICEER UW AFVAL:** hoeveelheid, kosten, herkomst, samenstelling, enz.
4. **WORDT ONDERSTEUND** door een afvalinzamelaar of inzamel-/behandelingsinstallatie
5. **IDENTIFICEER PREMIES, LABELS EN PROJECTOPROEPEN**
6. **STEL UZELF DOELN:** hoeveelheden, tarieven, frequentie van inzameling, enz.
7. **ZORG VOOR BEWUSTMAKING & TRAIN** personeel en schoonmaakpersoneel, klanten en bezoekers
8. **IMPLEMENTEER**
9. **GEEF FEEDBACK, BEHOUD MOTIVATIE en VIER SUCCESSEN!!!**

4. Voedselverspilling in collectieve keukens

**Hoe zet je een effectief
actieplan op?**

De structuur van voedselverspilling in de cateringsector

Voedselverspilling in de **cateringsector** Kerncijfers – update 2024

Uitsplitsing naar maaltijdstadium

Rest op bord	Bereid, niet geserveerd	Bereid
60%	34%	5%

Volgens bereidingswijze

Ter plaatse	Warm portioneren	Koud portioneren
95g	120g	130g

Afhankelijk van de beheermethode

Concessie	Zelf beheerd
100g	110g

3,7 biljoen

maaltijden geserveerd per jaar

Gemiddelde verspilling
in de cateringsector =

100 g per bord
per maaltijd

ALLER
PLUS LOIN

Bron: Le gaspillage alimentaire dans la restauration collective, ADEME 2024

<https://bibliothèque.ademe.fr/agriculture-alimentation-foret-bioeconomie/7619-le-gaspillage-alimentaire-dans-la-restauration-collective.html>

Enkele voorbeelden van voedselverspillingscijfers

Voedselverspilling in de cateringsector vertegenwoordigt ongeveer **16%** van het voedselverspilling dat in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest wordt geproduceerd (Leefmilieu Brussel, Verplichte Europese rapportering over bioafval, 2024).

	Geschat volume verspild bioafval	Geschatte kosten van voedselverspilling per jaar
Cateringsector (ziekenhuizen)	<u>Ziekenhuis in Brussel :</u> 26% van het geproduceerde voedsel 69.390 kg/jaar	100.000 € per jaar (rest op bord)
Cateringsector (rusthuizen)	<u>Rusthuis in Brussel :</u> 42% van het geproduceerde voedsel 12.033 kg/jaar	16.800 € per jaar

De financiële gevolgen van voedselverspilling

Een duurzaam en ambitieus plan implementeren om voedselverspilling tegen te gaan = kosten op verschillende fronten verlagen

- 1. Transport van voedsel**
- 2. Voedselopslag:** energieverbruik voor het koud of warm houden van voedsel.
- 3. Aankoop van voedselgrondstoffen die verloren gaan door voedselverspilling:** je koopt dus niet meer wat werd weggegooid.
- 4. Arbeid van het koken van dit verspilde voedsel:** de tijd die het keukenteam besteedt aan het bereiden van het voedsel en de energie die wordt verbruikt tijdens het koken.
- 5. Directe en indirecte beheerkosten voor weggegooid voedselafval:** minder afval betekent lagere inzamelkosten.

Meest voorkomende oorzaken van voedselverspilling in de cateringsector

Stroomopwaarts

- Overschatting van **bereide hoeveelheden** (eigen beheer)
- Overschatting van **bestelde en/of geserveerde hoeveelheden**
- **Te hoge gramgewichten in specificaties**

Etensresten van de borden

- Moeite om mensen **bepaalde uitgebalanceerde gerechten te** laten eten (vegetarische maaltijden, bepaalde groenten), voedsel dat niet naar hun smaak is
- Te veel **zetmeelrijk voedsel** serveren
- Het serveren van een uniforme portie **die niet is aangepast aan de eetlust** van elke consument
- De omgeving is te lawaaierig, ongemakkelijk, koud en slecht uitgerust.
- **Te korte etenstijden**

Actieplan tegen voedselverspilling in de cateringsector

a) De verspilde hoeveelheden schatten:

- Door een weegcampagne op de betreffende werkplekken en volgens de verschillende maaltijdfracties (voorgerecht-hoofdgerecht-dessert).
- Door een schatting te maken van het volume van zakken of containers met bioafval

b) Maaltijdgewichten herdefinieren in de specificaties voor uw openbare aanbesteding (of intern indien nodig)

Actieplan tegen voedselverspilling in de cateringsector

c) Het Good Food Kantine-label aannemen, dat het mogelijk maakt om maatregelen tegen afval te organiseren en aan te nemen en inspanningen om afval te verminderen te bevorderen.

d) Een trainingsplan implementeren voor keukenpersoneel (en zorgpersoneel waar nodig)

e) Voor ziekenhuizen en verpleeghuizen: het opzetten van een multidisciplinaire voedsel- en voedingsmenucommissie (catering, diëtetiek, inkoopafdeling) met aandacht voor voedselverspilling.

Strategieën voor afvalvermindering

Voordat de maaltijden worden geproduceerd:

- Gebruik **hulpmiddelen voor verplichte maaltijdreservering** (badges, draaikruisen, enz.). Zie bijvoorbeeld Skolengo, Apschool, DMI System...
- Aankopen gebaseerd op receptkaarten met **grammages**
- Voorspel de benodigde hoeveelheden producten: tool **EMApp.fr**
- Plan het **aangepaste aantal maaltijden** per dag.
- Stuur **elke maand** een **menu** (reservering voor consumenten op basis van hun dieet).
- Gerechten met hetzelfde voedsel
- "First In first Out" (houdbaarheidsdata)
- Uiterste consumptiedatum (**TGT – Te Gebruiken Tot**) >< Datum van minimale houdbaarheid (**THT – Tenminste Houdbaar Tot**)
- Regelmatig onderhoud van keukens, koelkasten en andere opslagfaciliteiten

Strategieën voor afvalvermindering

Tijdens de productie van maaltijden:

- Keuze van porties **volgens eetlust**
- Dessert aan het einde en brood **op verzoek**
- **Bordenformaat en keukengerei** (bijv. opscheplepels) aangepast aan de door de klant gewenste porties
- **Vleesconsumptie verminderen en beheersen** (gevolgen voor gezondheid, financiën en klimaat)
- **Vorrang geven aan "zelfgemaakte" producten** en hergebruik overtollig bereidingsmateriaal
- **Beschadigde of weinig gebruikte producten gebruiken** (bladeren, stelen, schillen, enz.) om bouillon, soep, saus, sap, enz. te maken.
- "Biologische" groenten: gewoon afborstelen onder water is voldoende (schillen is niet nodig).
- **Verlenging van maaltijden** op basisscholen en kleuterscholen
- Personeel trainen om gerechten op een aantrekkelijke manier te presenteren

Strategieën voor afvalvermindering

Na de dienst :

- Gebruik toepassingen **voor doorverkoop van overschotten** (Too Good to Go / Happy Hours Market)
- **Schenk onverkochte goederen** die nog geconsumeerd kunnen worden (LOCO, Samusocial, Restos du Cœur, Belgische Rode Kruis, enz.)
- **Gebruik koelcellen** (niet-opgegeten maaltijden opnieuw serveren)

Voorbeelden in cijfers

- **Sodexo België:** doelstelling om voedselverspilling tegen 2025 met 50% te verminderen ("WasteWatch" digitale oplossing). **Sinds 2019 45% minder voedselverspilling vóór consumptie.**
- Kantines met het **"GoodFood"-label (onderzoek 2020): 29% minder voedselverspilling.**
- In Brussel slaagde een **kantine van een middelbare school** erin om de voedselverspilling terug te brengen tot **44,6 g per maaltijd** (GoodFood-training, uitstekende smaakwaliteit en nauwkeurige berekening van het aantal maaltijden per dag).

HERBRUIKBAAR EETGEREI OP COLLECTIEVE KEUKENS

FACILITATOR VERPAKKINGEN – JULIA THIEFFRY

bruxelles
environnement
leefmilieu
brussel
.brussels

18 FÉVRIER 2025 – 18 FEBRUARI 2025 : 10H – 11H30 (ONLINE)

Hoofdstuck 1: eenmalig VS herbruikbaar eetgerei

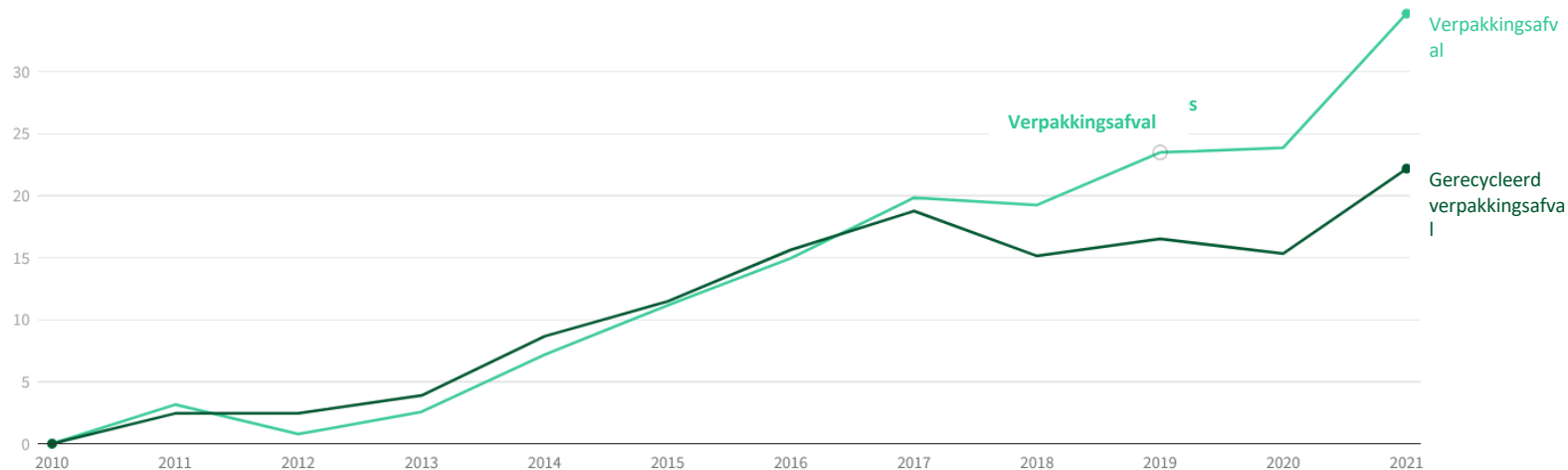

Impact van de verpakkingen: een groeiende kloof

Hoewel de **recyclingpercentages** in de EU met 23% zijn gestegen ten opzichte van 2010, was dit niet genoeg om de toename van de totale hoeveelheid geproduceerd verpakkingsafval te volgen.

In kg per capita

Bron: [Conseil européen](#) en [Eurostat](#)

- **1 ton afval in Europa geproduceerd = 60 ton geëxploiteerde hulpbronnen.**
- Mensen krijgen 5 gram plastic per week binnen, het equivalent van een kredietkaart
- **PFAS: aanwezig in papier/karton verpakkingen en cateringsmateriaal voor eenmalig gebruik omdat het water- en vetbestendig is (bijv. frieten- en hamburgerpapier, enz.)**

"Herbruikbaar is duurder": houd rekening met verborgen kosten

1. Kosten voor de horeca

Regelmatige aankoop van wegwerpverpakkingen -- > de cumulatieve prijs is vaak hoger dan de kosten van een herbruikbaar alternatief

+ Belastingen en afvalinzamelingskosten (hoeveelheden)

Voorbeeld: kosten voor het kopen en wassen van een Weck-pot 2€+ 0.15ct/wasbeurt versus
0.25-0.50ct/wegwerpverpakking

→ afgeschreven na 5 keer gebruiken , inclusief investering en wassen

2. Kosten voor de gemeenschap

Schoonmaak, afvalverwerking, salarissen van het personeel, herstel van milieuschade,...

3. Kosten voor de consument

Afvalbelasting + ophaalbijdrage op basis van de hoeveelheid weggegooid afval

VOORDEEL OM NAAR HERBRUIKBARE ALTERNATIEVEN OVER TE STAPPEN

De levensduur van voorwerpen verlengen om de uitstoot van broeikasgassen te verminderen (gekoppeld aan de verwerking van grondstoffen, de verbranding en het transport, enz.)

De hoeveelheid afval en de impact ervan op het milieu verminderen

De kosten voor het schoonmaken verlagen en zijn eigen impact verminderen

Een voorbeeld van duurzame en milieuvriendelijke praktijken maken

Hoe de juiste herbruikbare eetgerei kiezen ?

Vermijden, hergebruiken, recycleren

✓ **Geoptimaliseerde levensduur:**

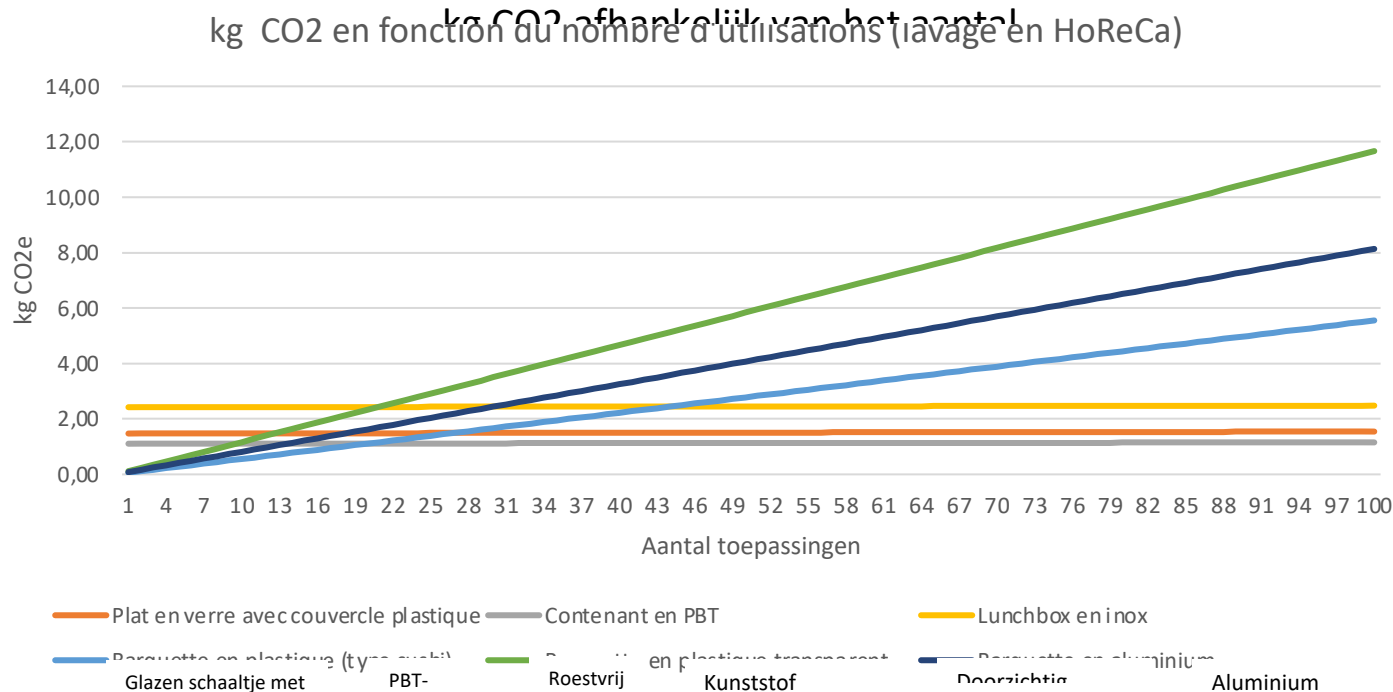
- Kwaliteit
- Functionele eisen: bestand tegen vlekken (donkere kleur), krassen, stevige kritische component(en) in de functie van de verpakking, mechanische sterkte
- Herbruikbaar: voor een aantal wascycli en toepassingen geschikt (T°, vochtigheid,...)

- ✓ Vorm en functionaliteit die herstel en onderhoud **vergemakkelijken** (demonteerbaar)
- ✓ Materiaal dat de **eindfase van de levenscyclus vergemakkelijkt**: identificeerbaar, monomateriaal (vergemakkelijkt recycling), grondstof met een hoog recyclingpercentage (glas, aluminium,...)
- ✓ **Gestandaardiseerd**: vermijd formaten die te speciaal zijn om mutualisatie, reiniging, hygiëne, inzameling en opslag te vergemakkelijken
- ✓ **Multifunctioneel**: 1 type verpakking voor meerdere soorten inhoud

De uitdaging van het gebruik

Zelfs als het duurzaam is ontworpen, zal een verpakking niet duurzaam zijn als het gebruik niet duurzaam is → **duurzaam gebruik** vermindert de impact

Kortom, duurzaam verpakken...

is:

- ✓ Herbruikbaar
- ✓ Stevig
- ✓ Herstelbaar/Makkelijk te onderhouden
- ✓ Ontmantelbaar
- ✓ Inert (geen risico op migratie of vervuiling)
- ✓ 100% gerecycled aan het einde van de levenscyclus

is niet:

- ✓ Multi-materiaal
- ✓ Moeilijk te identificeren bij de recycling aan het einde van de levenscyclus
- ✓ Oververpakt; met meerdere lagen overtollige verpakking
- ✓ Uitputtend voor natuurlijke hulpbronnen
- ✓ Gemaakt van weinig- of onrecycleerbare grondstoffen

Hoofdstuk 2: Herbruikbare eetgerei op collectieve kantines

Herbruikbare voedingsverpakkingen, bestek, schalen, stoffen

Porselein,
keramische
schalen

Metaal
bestek
(roestvrij)

Donkere
handdoeken in
stoffen (linnen,
katoen, ...)

Serveerbladen

Herbruikbare
vershoudfolie

Taartdoos
(staal,
kunststof,.)

Droge
productdoos

Peperpotje,
zoutstrooier

Olipotje,
azijnmaker

Boterschaaltje

Sauspot

Glazen potten
(yoghurt, jam,
..)

Emmers (yoghurt, jam,...)

Herbruikbare
sausdispenser

Verpakkingen voor de levering van maaltijden

Geïsoleerde
dienblad met
roestvriestalen

Hot-link isotherme tank

Roestvrijstalen schalen

Isotherme bakken

Microgolf roestvrijstalen dozen

Dozen voor yoghurt, koekjes, vers fruit,...

Boissons froides, chaudes

Carafe en verre ou
plastique dur

Jarres en verre

Verre

Paille en
métal

Bouteilles
consignées

Fontaines ou à la pression

Tasse (porcelaine,
céramique)

Thermos (café, thé)

Touillettes en métal, pot à lait,
sucrier ou pot à sucre

Thé, café en vrac

Best practices

- ✓ **Motiveren en de steun van het team krijgen** - waarden, positieve invloed, het goede voorbeeld geven
- ✓ **Vorm het personeel voor eetgerei management** – opslag, scheiden van schone en vuile zones, voorraadbeheer bij breuk, controleren op lekken, containers terughalen en schoonmaken, enz.
- ✓ **Logistiek organiseren** om overbelasting te voorkomen
- ✓ **Voorlichting en bewustmaking van de klant:** duidelijke communicatie, symbolen, bewustmaking rond nulafval en de vermindering van wegwerpverpakkingen.
- ✓ **Levering:** stimuleer levering met bakfietsen of elektrische bestelwagens!

Leveranciers en dienstverleners met betrekking tot duurzame verpakkingen (Leefmilieu Brussel)

[Leveranciers en dienstverleners met betrekking tot duurzame verpakkingen | Professionals - Leefmilieu Brussel](#)

Inhoud

Advies en/of ondersteuning op het gebied van herbruikbare verpakkingen	→
Leveranciers van waterfonteinen, waterbehandelingsoplossingen en drankdispensers	→
Huur of aankoop van herbruikbare verpakkingen	→
Herbruikbare verpakkingen en/of statiegeld beheren: welke oplossing zoekt u?	→
Welke systemen zijn er voor het wassen van herbruikbare verpakkingen en/of statiegeldverpakkingen?	→
Herbruikbare verpakkingen voor levering en e-commerce	→
Catering, restaurateurs en bakkers: welke cateringopties met herbruikbare verpakkingen zijn er beschikbaar voor een evenement?	→
Welke oplossingen voor bulkgoederen?	→

Voedselverpakkingen

Belgische bedrijven:

- [Accent Etiketten](#): herbruikbare labels voor verpakkingen
- [Cup concept](#): herbruikbare labels voor verpakkingen, plastic borden en kommen + begeleiding bij de implementatie van herbruikbare verpakkingen voor evenementen
- [Derco](#): glazen potten, flessen
- [Flax & Stich](#): wasbare en herbruikbare lunchzakjes/sandwichzakken, stoffen zakjes
- [L'empoteuse](#): herbruikbare verpakkingen (schalen, potten, pizzadozen in glas of plastic)
- [Let's Repeat](#): diverse herbruikbare verpakkingen (glas en plastic)
- [Mes verrines](#): glazen, glaasjes
- [Re-Uz](#): bekers, mokken, voedselverpakkingen in plastic met deksel

Buitenlandse bedrijven:

- [Circulware](#): aankoop van verpakkingen en servies
- [Covrpack](#): plastic en glazen verpakkingen
- [Dish Circle](#): diverse (bekers, plastic wijnglazen, pizzadozen, hamburgerbakjes, enz.)
- [Duralex](#): herbruikbaar servies, glazen verpakkingen met deksel
- [Duni](#): koffiemokken/theekopjes, herbruikbare verpakkingen
- [Hakuna Taka](#): stoffen zakjes
- [Mon Bento](#): flessen, lunchboxen, bestek, herbruikbare potten, sauskommen
- [Noww](#): begeleiding bij de implementatie van herbruikbare verpakkingen met statiegeld en statiegeldautomaten
- [Pontos](#): glazen potten, flessen
- [Proppe Etiketten](#): oplossingen voor etikettering
- [Re-Uz](#): bekers, mokken, voedselverpakkingen in plastic met deksel
- [Roll'eat](#): wasbare en herbruikbare zakjes voor sandwiches
- [Sans BPA](#): plastic, roestvrijstalen en glazen verpakkingen

DES QUESTIONS ?

ZIJN ER VRAGEN?

MERCI !

BEDANKT !

Facilitateur Emballages / Facilitator verpakkingen

emballages@environnement.brussels /

verpakkingen@leefmilieu.brussels

6. Bedrijfscompostering

**Een circulaire oplossing voor
het terugwinnen van uw
voedselafval ter plaatse**

Regelgeving bedrijfscompostering in het BHG

Geen milieuvergunning nodig, maar **er moet wel aan wettelijke verplichtingen worden voldaan** (Brudalex 2.0):

- Het volume van de opslag- en stortplaatsen voor organisch materiaal (voedsel- en plantenafval) **is nooit groter dan 25 m³**.
- De compost **wordt uitsluitend ter plaatse** gebruikt **door de composterende deelnemers**, d.w.z. de afvalproducenten (geen eigen terugwinning of op de markt brengen).
- **Geen inzameling** voor derden
- Voedselafval van huishoudens is **niet** toegestaan

Het is mogelijk om te composteren in een **"groep bedrijven"** (bedrijven die dicht bij elkaar gevestigd zijn), en dezelfde regels zijn van toepassing.

Opleidingen composteren op de werkplek in het BHG

Verplichte training voor de "site referent(en)" (verzorgd door de Facilitator Bedrijfsafval): verantwoordelijk voor het goede beheer van de composteringssite, referentiepersoon(en) voor het project.

- **Kleine producenten** (minder dan 10 kg per dag): 3 modules van 3 uur
- **Grote producenten** (meer dan 10 kg per dag): 6 modules van 3 uur

Huidig schema: https://recyclebxlpro.be/nl/opleidingen/#nos_ formations

Wachlijst: <https://leefmilieu.brussels/pro/inschrijving-voor-de-opleiding-compostering-bedrijven>

Voorwaarden voor het opzetten van een composteerlocatie op de werkplek

Om planten- en voedselafval te composteren, moet je eerst:

- De **jaarlijkse productie van keuken- en tafelafval kwantificeren** om de juiste grootte van de bakken op de composteerlocatie te bepalen. Invoerbak, overlaadbak, rijpingsbak en opslagbak (optioneel)
- **Voedselafval stroomopwaarts goed sorteren** om niet-composteerbaar afval te verwijderen
- **Een minimum aan tijd voor intern technisch beheer besteden** (tijd voor het overbrengen en mengen van bioafval + tijd nodig voor de locatiebeheerder).

Voorwaarden voor het opzetten van een composteerlocatie op de werkplek

Composteren van planten- en voedselafval vereist:

- Inzicht in de **regelgeving** voor compostering van professioneel keuken- en tafelafval
- De **techniek van het composteren van grote hoeveelheden keuken- en tafelafval beheersen** om te voorkomen dat het materiaal bezinkt en verdicht (voedselafval mengen met versnipperd plantaardig afval, volgens het juiste "recept").

Belang van **de juiste opleiding voor locatiebeheerders**

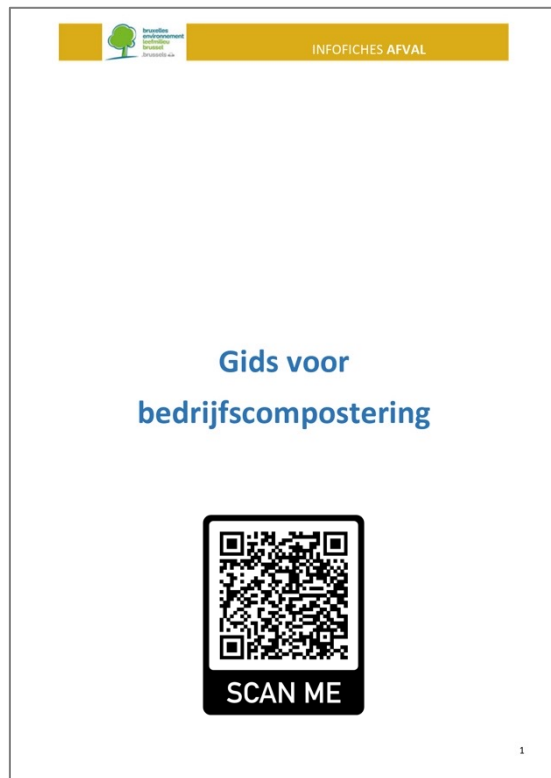
- Zorgen dat je genoeg **houtsnippers** hebt om het keuken- en tafelafval van je bedrijf te **composteren**.

Voorwaarden voor succesvolle projecten

Technische succesfactoren :

- Composteercellen met een grootte die **afhangt van de hoeveelheid bioafval en de beschikbare ruimte**, met een maximum van 25 m³ per keer (inclusief het storten van organisch materiaal voor en na het composteren).
- **Duurzame, degelijke** apparatuur om de kwaliteit van het composteringsproces te garanderen en overlast (ratten, geuren, enz.) onder controle te houden.
- **Ergonomische** composteercellen die zijn aangepast aan de beperkingen van bedrijven en die de overslag van materialen vergemakkelijken
- **Goede voorbereiding van het terrein** (egaliseren)

Gids voor bedrijfscompostering

https://leefmilieu.brussels/sites/default/files/NOTE_20230118_GuideCompostage_NL.pdf

Beste praktijken voor bedrijfscompostering

Beste praktijken voor bedrijfscompostering

5. Conclusie

Vragen & Antwoorden

Bedankt!

Facilitator bedrijfsafval

recyclepro@leefmilieu.brussels